

Juryrapport Prix de Rome 2025

Sinds 2024 heeft de jury van de Prix de Rome een groot aantal tentoonstellingen bezocht, op zoek naar de kandidaten voor de Prix de Rome 2025. Daarbij keken de juryleden vooral naar kunstenaars die een nieuwe impuls geven aan de beeldende kunst binnen het Koninkrijk der Nederlanden en zo bijdragen aan de ontwikkeling van het veld. De vier genomineerden hebben vervolgens ieder een werkbudget ontvangen om speciaal voor deze tentoonstelling nieuw werk te maken. Op basis van dit werk in samenhang met eerder werk bepaalt de jury de winnaar van de Prix de Rome Beeldende Kunst 2025. De jury observeert dat de genomineerden allen vanuit een persoonlijke verbondenheid in verschillende onderwerpen zijn gedoken. Bij sommigen is er een connectie met het verleden dat hen gevormd heeft, bij anderen een reflectie op een maatschappelijke dynamiek in het heden. In hun werk nuanceren ze universele waarden rondom spiritualiteit of postkoloniale verhoudingen of laten zien hoe je op een andere manier kunt kijken naar onderbelichte verhalen of geschiedenissen.

Fiona Lutjenhuis toont een magische totaalinstallatie met beschilderde panelen, een soundscape, een poppenhuis en een scheurkalender rondom een zelfgeschreven sprookje over de kosmische wisselwerking tussen het nietige en allesomvattende. Kevin Osepa presenteert een moderne interpretatie van het Ocho Dia rouwritueel aan de hand van een installatie vol persoonlijke objecten, handgemaakte poppen en een film. Thierry Oussou bevraagt, met zijn minimalistische installatie van katoenballen, tekeningen op papier en de documentatie van zijn werkproces, hoe dominanties zijn ontstaan door koloniale geschiedenissen, maar ook in arbeidsprocessen binnen de hedendaagse economie. Buhlebezwe Siwani vraagt met haar video-installatie en monumentale sculptuur aandacht voor het gebrek aan historisch besef in Nederland over de diepgewortelde koloniale banden met Zuid-Afrika.

De jury constateert dat de vier genomineerden flink hebben uitgepakt en waardeert de enorme inspanning die zij hebben geleverd. Het resultaat is een zeer uitbundige editie van de Prix de Rome, met werken rijk aan zorgvuldig uitgewerkte details. De grote mate aan bewegelijkheid van de werken activeert de tentoonstellingszalen. De jury merkt daarnaast op dat er, ondanks de zwaarte van de gekozen thema's, veel vrijheid spreekt uit de manier waarop de kunstenaars te werk zijn gegaan. Dit komt ook terug in hoe zij zich verhouden tot de kunstgeschiedenis: de kunstenaars dansen lichtvoetig door referenties, stromingen, materialen en symboliek op een manier die prikkelt en inspireert.

Fiona Lutjenhuis

The Shell of Life vertelt het sprookje van de thuisloze huisjesslak (St)Eve. Met dit verhaal verbindt Fiona Lutjenhuis het persoonlijke en spirituele met een groter verhaal over het heelal en oneindigheid. De installatie bevat een geheel eigen, verfijnde manier van schilderen in meerdere ruimtelijke dimensies, met twinkellende teksten waarin feit en fictie door elkaar lopen. Volgens de jury heeft Lutjenhuis een prachtige installatie weten te realiseren: een groots gebaar dat overtuigt. Het markeert een interessante beweging in Lutjenhuis' praktijk. Enerzijds breidt zij haar werkplaats uit door meer samenwerkingen aan te gaan en anderzijds vertelt ze nu ook een breder verhaal over haar eigen belevingswereld. Mede dankzij het zelfgeschreven sprookje weet ze een rijk hoofdstuk toe te voegen aan haar eigen autobiografie. De jury juicht deze ontwikkeling toe. Haar werk blijft herkenbaar en volstrekt origineel, maar krijgt hiermee ook een nieuw en gedurfd vervolg.

Kevin Osepa

Lusgarda gaat over individuele en collectieve rouw en het waarborgen van een traditie die dreigt te verwelken. Vanuit archiefbronnen over Ocho Dia maakte Kevin Osepa een totaalbeleving die een caleidoscoop aan betekenislagen in zich draagt. Sommige codes zijn direct leesbaar en andere blijven verborgen. Het onverklaarbare element is daarbij volgens de jury een grote kracht. Zo weet Osepa met zijn moderne interpretatie van Ocho Dia een diep persoonlijk werk neer te zetten dat tegelijkertijd raakt aan universele gevoelens over rouw en het verlies van tradities. De jury ziet een werk dat groots, compleet en dramatisch is. Met gebruik van allerlei huishoudelijke objecten, handgemaakte poppen en een overweldigende film komt het publiek in een nieuwe werkelijkheid terecht. Osepa schuwt daarbij uitbundige emotie en lichamelijke niet.

Thierry Oussou

The Grain That Salted the Sea is een overrompelende installatie die aandacht opeist voor de vaak onderbelichte arbeid die wordt geleverd, zowel in Benin als in Nederland. De jury waardeert het optimisme waarmee Thierry Oussou te werk gaat en niet alleen mensen in het museum wil aanspreken, maar ook het publiek buiten de muren van het instituut. Tevens waardeert zij hoe Oussou allerlei verschillende narratieven bij elkaar brengt en tegelijkertijd een monumentale uitspraak doet. Ondanks het risico dat door de veelheid aan diplomatieke, maatschappelijke en kunsthistorische referenties de focus van het werk zou kunnen verwateren, waardeert de jury zijn sterke eigengereidheid en persoonlijke overtuiging.

Buhlebezwe Siwani

iNkanuko, 1652 is volgens de jury een veelzijdig werk dat veel verschillende stemmen aan het woord laat over de diepgewortelde koloniale band tussen Zuid-Afrika en Nederland. Buhlebezwe Siwani gebruikt het symbool van de Nederlandse vlag om het publiek te leiden naar persoonlijke reflecties op deze geschiedenis. Ze laat verschillende mensen aan het woord die ons uitnodigen de (post)koloniale werkelijkheid onder ogen te zien. De jury is verrast door de beschouwende en bijna journalistieke insteek van het werk in relatie tot eerder werk en ziet daarin een pad dat uitnodigt tot verdere uitwerking en verdieping. De pluriformiteit aan stemmen binnen het werk en de twijfel en nuance die hierdoor ontstaat voorkomt dat het werk pamfletterig of eenzijdig wordt. Het is volgens de jury moedig en een sterk gebaar dat Siwani deze gelegenheid op dit podium aangrijpt om deze geschiedenis expliciet te bespreken en tegelijkertijd twijfel toe te laten over haar eigen perspectief.

Conclusie

De jury reikt de Prix de Rome Beeldende Kunst 2025 uit aan Kevin Osepa vanwege zijn totaalinstallatie die overweldigt en ontroert. *Lusgarda* is een uitbundig werk dat zowel het herkenbare als het verborgene naar een hoger poëtisch niveau tilt. De jury ziet een kunstenaar met een hele eigen beeldtaal die in korte tijd in verhaal en uitdrukking gegroeid is en zichzelf steeds weet te overtreffen. Alle elementen grijpen bij *Lusgarda* in elkaar. Als een regisseur weet hij zijn samenwerkingspartners in hun kracht te zetten, een cultuur te herwaardenen en tegelijkertijd ook een technisch hoogstaand werk te leveren en bij zijn eigen verhaal te blijven. Met dit werk, en zijn sterk ontwikkelde oeuvre, kan Osepa zich volgens de jury meten met kunstenaars op internationaal hoog niveau en is hij een grote belofte voor de toekomst.

De jury van de Prix de Rome Beeldende Kunst 2025 bestaat uit Colin Huizing (directeur Chabot Museum), Imara Limon (hoofd conservatoren Amsterdam Museum), Rita Ouédraogo (medeoprichter en curator Buro Stedelijk, onderzoeker en schrijver), Wilma Sütö (conservator moderne en hedendaagse kunst Dordrechts Museum), Joep Vossebeld (curator Odapark Venray en schrijver) en Eelco van der Lingen (directeur Mondriaan Fonds) als voorzitter zonder stemrecht. Omdat Rita Ouédraogo gelijktijdig met de Prix de Rome 2025 een manifestatie met Kevin Osepa bij Buro Stedelijk presenteert, nam zij niet deel aan de eindbeoordeling.